

cajem posrečilo razgnati rogovileže. Otok Madagaskar zadej za Afriko hočejo Francozi pograbititi in so poslali vojne ladije tje. Angležem to ni po volji. — Italijani pripravljajo za letošnje poletje zopet velike manevre. Papež so z rusko vlado toliko porazumeli se, da zamorejo zapuščenim katoličanom na Ruskem imenovati 2 nova nadškofa in 5 škofov. — Ognjenik Etna bruha zopet ogenj in lavo iz sebe, da so prebivalci v okolici te velikanske gore v velikih strahéh. — Grkom je smrt pobrala najslavnejšega državnika. Minister Komunduroš je umrl. On sicer Grkov ni zaplél v zadnjo rusko-turško vojsko pa je vendar naposled dobil 2 turški deželi, Tesalijo in kos Epira. — Perzijski kralj potuje h kronanju ruskega carja in obišče potem tudi našega cesarja. — Egipčani so v osrednji Afriki krivega preroka Mohdija naklestili. Hartum je rešen.

Za poduk in kratek čas.

Staroslovanski kmet na polji in doma.

IV. 17. Želiš li poznati živali, ki so krožile okoli voglov staroslovenskega poslopja? — Razumeva se samo ob sebi, da je gospodar toliko živine redil, kolikor so mu za to okoliščine dopuščale.

Tudi ni treba omenjati, da je vzrejeval večinoma tisto živad, od katere je vlekel dobiček na polji in doma. To so bili v prvi vrsti konji in goveda. Prvi so mu pomagali obdelovati polje in jih je rabil za vožnjo med ostalim pri trgovini, ker so Slovani bili tudi izvrstni trgovci; a številna goveja živina dajala je mleko, od katerega so dobivali maslo in sir. Razven teh četveronožcev imeli so velike črede bravov*) ali svinj, koz in ovac. Od ovčje volne pridelovali so zlasti možka oblačila. — Izmed perjadi so domači dvor staroslovanskega kmeta oživljevale goske, race, kuri, golobje. Gos in race bile ste Slovanu znane že v skupnej domovini Indoevropecev, o kokoši pozvedamo še le 400 let pred Kristusom. Že znani arabski potnik Ibrahim pravi, da je o njegovem času desetero kokošij veljalo jeden penez. Iz tega lahko sklepamo, da so naši prednamci imeli sila veliko kurij. Pristavljeno bodi, da Slovan, dokler še je živel v paganstvu, kuretine ni hotel jesti, ker je po njegovej misli v tej živalici prebival hudi duh.

O golobih Dijakon Peter, ki je vmrl okoli leta 799, piše, da jih je po slovanskih krajih bilo zelo veliko število. To nam se ne bo za

*) Beseda „brav“ za „svinjo“ nam je danes iz navade, pač pa še Slovenec na murskem polji vživa „bravsko“ (t. j. svinjsko) meso in gospodinja še tam z „bravskim“ zabelom začinjajo jedila, a Hrvatom „pitani bravec“ dajajo okusno svinjetino.

takrat nič čudnega zdelo, če znamo, da se je paganski Slovan jako pregrešil, ako bi bil goloba ubil, oskubel in pojedel. Izmed ostalih ptic je Slovanu posebno bežan ali fazan bil priljubljen zavoljo okusnega mesa.

18. Gosto lesovje, ki je slovanske okrajine pokrivalo, ni moglo biti popolnoma izkrčeno. Šume bile so pravo prebivališče čebelam, kojih gnezda so stari Slovani skrbno iskali.

Dozdeva se, da so ljudje steblovje navlaš vrtali za čebele. Ščasoma je med postal neogibna reč pri hiši; rabili so ga za pripravljanje zdravil, mešali ga med kruh, pridelovali pijačo medovino in voskarstvo spada med najstarejši obrt slovanski. V kolikej meri se je rabila medovina, spričuje ruski pisatelj Nestor, kateri pravi, da je Vladimir samo leta 996 dal skuhati 300 kotlov medú.

19. Pivo so pripravljali blizo po načinu, kakor še sedaj Rusi pridelujejo neko tekočino gosto, kalno, bledorumenno, okusa grenkastega. Toto pijačo delajo iz razmletega zrnja, moko zmesijo z mlačno vodo; to na toplem skvašeno scedijo in potem pijejo. O neke staroslovanske pijači, ki je od „ječmena in žita“ prgotovljena govori tudi stara latinska pisatelja: sv. Hieronim pak Amianus. (Glej „Vestnik“ I. 68, priloga „Zori“ 1873.) Pivo bilo je toraj že našim paganskim prednikom znano, ali v navado prišlo je še le takrat, ko je pri pomnoženem številu ljudstva zmanjkovalo medovine. Toda medovina obdržala je svojo ceno ter so z isto počesčevali najiminitnejšo gospodo.

20. Za starega Slovana je znamenita ova okoliščina, da si je prizadeval vaditi se v vseh strokah gospodarstva, česar pri vsakem narodu ne opazimo. Slovan je krčil starodavne šume, predno je zamogel novine preoravati in dobivati iz zemlje potrebnega živeža; on ni v nemar puščal nobene imenitnejše panoge gospodarstvene, bil le živinorejec in obrtnik, ali največ pečal se je z obdelovanjem zemljišča. Po zadnjem zamoremo najlepše spoznati svojega paganskega prednika, kajti — kmetovanje je častitljivo opravilo Slovana.

M. Karba.

Smešnica 11. Od volitve v okrajni zastop domu prišlega volilca vpraša žena: No, kako je bilo kaj v Konjicah? Mož odgovori: Še nikoli ni bilo tako „lušno“, ko danes, ker sem v prvič videl in slišal tam „nebeškega petelina“. (Nekega nemčurja) peti. Č.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) skliče 3. občni zbor v Šoštanj na velikonočni pondeljek popoldne 26. marca t. l. Poslanec g. dr. Vošnjak bode poročal o delovanji državnega zbora.